

An illustration from a top-down perspective showing a person's hands typing on a silver laptop. The person is wearing a grey long-sleeved shirt and a white wristwatch on their left hand. To the left of the laptop is a white smartphone. The laptop screen displays the text 'TYÖELÄMÄ MURROKSESSA' in large, bold, dark blue letters. The background is a light brown wooden surface. The person's legs, wearing dark blue trousers, are visible at the top of the frame.

TYÖELÄMÄ MURROKSESSA

Keskustanuorten työelämäpoliittinen ohjelma 2017

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
15 LOIKKAA PAREMPAAN TYÖELÄMÄÄN	4
JOUSTAVA TYÖELÄMÄ	5
Portaaton perustulo käyttöön	5
Tasa-arvoa perheisiin	7
Vain 100 % tasa-arvo riittää	9
Elämänmittainen oppiminen keskiöön	11
KOHTI LUOTTAMUSYHTEISKUNTAA	13
Sopimiskulttuuri kunniaan	13
STOP pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyydelle	15
Yrittäjyys ja yritteliäisyys työelämän tukipilarina	18
KILPAILUKYKY	20
Hyvinvoiva ja toimelias työyhteisö	20
Koulutus ja työelämän nivelvaiheet	22
Automatisaatio ja robotisaatio – mahdollisuuksien maailma	23

Työryhmän jäsenet:

Työryhmän puheenjohtaja Aino-Riikka Simula

Jade Myllykangas

Auli Piiparinen

Matti Linna

Toni Ohvo

Sara Peltola

Emma Koskimaa

Hilkka Kemppe - Keskustanuorten puheenjohtaja

Vilhartti Hanhilahti - Keskustanuorten poliittinen suunnittelija

Hyväksytty Keskustanuorten valtuuskunnassa
Tampereella 24.4.2017

JOHDANTO

Työn merkitys yksilön elämässä on mittaamaton paitsi toimeentulona, mutta myös sosiaalisena tukipilarina. Työllä on merkitystä yksilön psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen. On huomioitava, että matalan työttömyyden arvo myös valtion taloudelle on tinkimätön.

Keskustanuoret näkee oleellisena keskittyä työelämän jo pitkään jatkuneeseen murrokseen, jonka avaimena nähdään joustavuuden ja luottamuksen lisääminen. Keskustanuorten periaatteet mahdollisuuksien tasa-arvosta, elinikäisestä oppimisesta ja yhteisöllisestä sekä aktiivisesta kansalaishengestä ja ahkeruudesta tulee saada työelämään paremmin.

Digitalisaation myötä aikaan ja paikkaan sidonnaiset työsuoritteet ovat muuttuneet kohti pistettä, jossa työn lopputulos ja siihen käytetty työnkustannus korostuu. Olemme siirtymässä pois teollisuuden luomasta työkuultuurista, jossa työntekijän työpanosta mitattiin tunnin aikana tehdystä työstä tietyllä työskentelypisteellä. Ajan sijasta voimme määrittää jollekin työlle arvon sen haastavuuden tai siihen tarvittavan osaamisen perusteella.

Keskustanuoret ei usko, että aikaan perustuva työn mittaaminen katoaisi. Sille on yhä paikkansa teollisuuden, palvelualojen ja muiden sellaista alojen parissa, joissa on tarpeellista määrittää työtä ajan perusteella. Suorittavaan työssä työntekijää tulee suojata loppuun palamiselta jatkossakin tehokkuuden vaatimusten kasvaessa.

Tässä ohjelmassa vaadimme enemmän kannusteita perheen ja uran yhteensovittamiseen ja kevytyrittäjyyteen sekä nostamme esiin robotisaation ja tekoälyn mahdollisuuksina kehittää työelämää. Uskomme työhyvinvoinnin merkitykseen, osaamisen mutkattomaan päivittämiseen sekä työttömyyden kukistamiseen Suomen kilpailukykytekoina. Keskustanuorten työelämäpoliittinen ohjelma muodostaa positiivisen kuvan moninaisesta ja muuttuvasta työelämästä, sekä tarjoaa konkreettisia toimia inhimillisen unelmien työelämän saavuttamiseksi.

15 LOIKKAA PAREMPAAN TYÖELÄMÄÄN

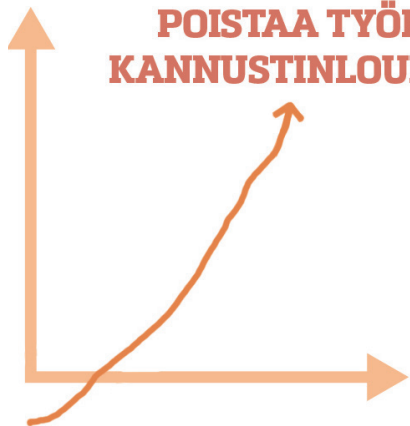
- 1 Keskustanuorten portaaton perustulomalli tulee ottaa viipymättä käyttöön.
- 2 Tienatusta eurosta voidaan verottaa enintään 40 senttiä progressiivisesti.
- 3 Valtion elinikäisen oppimisen strategia tarvitaan. Työpaikkojen tulee mahdollistaa osallistuminen esimerkiksi lukion kielten virtuaalikursseille työaikana.
- 4 200 oppilasta kohden tulisi olla vähintään yksi opinto-ohjaaja.
- 5 Ajamme verovähennyksiä perheille, joissa vanhempainvapaat jaetaan tasa-arvoisesti puolisoiden välillä.
- 6 Kotihoidontuki poistuu tarpeettomana perustulon myötä.
- 7 Suomeen tulee muodostaa uudistettu kolmikanta vuoteen 2020 mennessä.
- 8 Yrittäjät tulee huomioida eläkejärjestelmässä tasa-arvoisesti työntekijöiden kanssa.
- 9 Koko ikäluokan tulevaisuuskuksunnat tulee ottaa viipymättä käyttöön.
- 10 Osatyökykyisillä työntekijöillä tulee olla mahdollisuus rajoittamattomaan työvalmentajan käyttöön.
- 11 Työnhaku tulee tehdä nimettömästi ja sukupuolineutraalisti.
- 12 Lakisääteisten tasa-arvosuunnitelmien rajaa on laskettava 10 hengen organisaatioihin
- 13 Suomesta tulee tehdä tekoälyosaamisen kärkimaa.
- 14 Uusi yrittäjyyden palveluseteli tulee ottaa käyttöön yrityksen alkutaivalta helpottamaan.
- 15 Uudet johtamistavat tulee saada käyttöön työhyvinvointia edistääksemme.

JOUSTAVA TYÖELÄMÄ

I. Portaaton perustulo käyttöön

Keskustanuorten kannattama progressiivinen negatiivinen tulovero on perustulon portaaton muoto, joka takaa tuen kohdistumisen sitä tarvitseville. Malli poikkeaa perinteisestä negatiivisesta tuloverosta siten, että veroprosentin kasvu on suhteellisen sijaan progressiivista. Progression tyypillisin kannustinloukku, joka syntyy veroportaista on poistettu siten, että veroprosentti kasvaa portaiden sijaan tasaisesti funktion (liite I.) sidottuna. Keskustanuorten työelämäpolitiikan kannalta

PORTAATON PERUSTULO POISTAA TYÖN KANNUSTINLOUKKUT

on tärkeää, että kannustinloukut puretaan sosiaaliturvasta. Siksi kaikille yhteiseen perustuloon tulee siirtyä perustulokokeilun jälkeen viipymättä.

Negatiivisesta veroprosentista alkava verotuksen kiristyminen tulojen kasvaessa takaa sen, että pienituloiset saavat tukea, kun taas suurituloiset ovat luonnollisesti tuen maksajia. Veron progressiivisen luonteen vuoksi on verotukselle kuitenkin määrítettävä katto, jonka oikeudenmukaisena tasona pidämme 40%. Sosiaaliturva tulee nähdä yhtenä jatkumona työn ja verotuksen kanssa. Tärkeintä on sujuva siirtymä verojen maksajasta sosiaalietuuksien saajaksi ja takaisin siten, että kannustinloukkua ei pääse syntyymään. Keskustanuoret pitää ratkaisuna progressiivista negatiivista tuloveroa.

Keskustanuoret myöntää, että työn verotuksella on vaikutusta työn tarjontaan ja siten koko kansantalouteen, mutta pitävät silti työn verotusta olennaisena

TIENATUSTA EUROSTA TULEE JÄÄDÄ KÄTEEN aina vähintään 60 senttiä

elementtinä yhteiskunnan tasa-arvoa ylläpitävässä verotusjärjestelmässä. Progressiivinen negatiivinen tulovero sopii olemassa olevaan järjestelmään hyvin myös sen kautta, että harkinnanvaraiset tuet voidaan sovittaa malliin henkilökohtaisena verovähennyksenä, joka pienillä tuloilla realisoituisi saatuna etuutena.

Työn vastaanottaminen tulee olla mahdollista jokaisessa tilanteessa. Progression taseisuus mahdollistaa sen, että työn jälkeen käteen jäävä tulo yhteenlaskettuna menetetytuen kanssa on aina positiivinen ja siten kannattava. Se, kuinka paljon tehdystä työstä tulisi jäädä itselle on poliittinen kompromissi, mutta koemme että tienatusta eurosta tulee jäädä itselle vähintään 60 senttiä.

Mielestämme vuoden aikana saatujen sosiaalietuuksien ja maksettujen verojen tulee riippua tuloista. Keskustanuorten portaaton progressiivinen negatiivinen tulovero muuttaa nykyjärjestelmää siten, että se poistaa järjestelmämme epäloogisuudet, joita eri tukien poistumiset ja veroporaat tulojen noustessa aiheuttavat. Tämä voidaan toteuttaa jo nykyjärjestelmällä siten, että kuten ennenkin verokortissa arvioidaan vuositulot, jotka verotuspäätöksessä aikanaan oikaistaan. Sosiaalietuuksien nostoon voidaan asettaa vaatimuksia, jotta turhien nostojen aiheuttamat veroseuraamukset voidaan ennaltaehkäistä – toisaalta myös yksilön vastuu itsestään korostuu siinä, että omien varojen yli ei voi elää. Progressiivista negatiivista

tuloveroa kuitenkin jouduttaa se, että hallitus on linjannut Suomen siirtyvän sähköiseen tulorekisteriin vuoden 2019 alusta. Sähköinen tulorekisteri auttaa hahmottamaan sosiaaliturvan ja verotuksen suhdetta reaaliaikaisesti.

Progressiivinen negatiivinen tulovero mahdollistaa turhien tulonsiirtojen poiston. Suurin osa ovat itse asiassa tulonsiirtojen nettosaajia vaikka jokainen työtä tekevä maksaa veroja. Järjestelmä laskee yhteen tulonsiirrot, jolloin turhilta siirroilta vältytään ja ihmisen on helpompi pysyä kärryillä omista tuloistaan ja menoistaan.

2. Tasa-arvoa perheisiin

Tasa-arvoinen oikeus työhön kuuluu kaikille ja on valtion vastuulla valvoa, että työkulttuurimme kannustaa tasa-arvoiseen toimintaan ihmisten eriarvoistamisen sijaan. Työelämän tasa-arvo kattaa esimerkiksi alueellisen-, sosioekonomisen- ja sukupuolten välisen tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden eri ominaisuuksien, uskontokuntien ja etnisten taustojen välillä.

Perhe ei voi olla elämän sivuprojekti. Edelleen erityisesti naiset löytävät itsensä uuvuttavasta tilanteesta, jossa on valittava perheen ja uran välillä. Lisäksi pitkät poissaolot töistä perhevapaiden aikana pelottavat työnantajat ja työntekijää rekrytoitaessa ja sitä kautta alentavat naisten työmarkkina arvoa.

Suomi tarvitsee viipymättä perhevapaajärjestelmän uudistuksen. Perhevapaita tulee jakaa nykyistä paremmin isän ja muiden lähimmäisten, kuten esimerkiksi isovanhempien kanssa. Uuden perhevapaamallin tulee olla selkeä ja tasa-arvoiseen vanhemmuuteen kannustava. Tällä hetkellä koko lastenhoidon tukijärjestelmä on niin sekava, että perheiltä menee osa eduista ohi eikä äidin siirtyminen vapaalta takaisin työelämään ole riittävän helppoa. Perheet tarvitsevat joustoja ja laadukkaita, ennaltaehkäiseviä palvelua, kuten perheneuvoloita ja kotiapua.

Vanhempainvapaalla tulee olla helppoa työskennellä satunnaisesti, projektiluontoisesti tai osa-aikaisesti. Tämä mahdollistuu perustulon myötä. Keskustanuoret näkee, että kotihoidontuki

poistuu tarpeettomana perustuloon siirryttäessä. Tällöin kotona oleva vanhempi ei joudu täyttämään monimutkaisia kaavakkeita, vaan perhevapaalle siirtyminen on helppoa. Perustulo tekee työnteosta myös vanhempainvapaalla kannustavaa, eikä pienistä sivutuloista tule rangaista tukia menettämällä. Vapaaehtoisen työnteon mahdollistaminen vanhempainvapaan aikana pitää yllä työkykyä, lapsiperheen taloutta ja vaikuttaa myös positiivisella tavalla kotona olevan vanhemman jaksamiseen perhearjessa.

ten mielestä Sipilän hallituksen käyttöön ottama 2500 euron kertakorvaus naisen työnantajalle tulee viipymättä laajentaa koskemaan myös yksinyrittäjiä. Vakuutusperustaisen vanhempainvapaakauden pidentäminen tulisi toteuttaa siten, että isille kiintiöityä kautta pidennetään yhdellä kuukaudella. Pelkästään äidille osoitetun kauden pituus (4,2 kk) säilyisi nykyisellään. Lisäksi Keskustanuoret ehdottaa verovähennyskannustinta perheille, joissa vanhempainvapaat jaetaan tasa-arvoisesti puolisoitten välillä.

KOTIHOIDONTUKI

PERUSTULO

Työmarkkinoiden tasa-arvon kannalta on tärkeää, että perhevapaissa on kiintiöitä. Yhteiskunnan tulee sinnikkäästi kannustaa myös miehiä jäämään kotiin esimerkiksi kouluttamalla ja tukemalla miesvaltaisten alojen yrityksiä. Keskustanuor-

Äitiysvapaalle tulee voida halutessaan jäädä nykyistä lähempänä synnytyksen laskettua aikaa äidin voinnin niin salliessa. Luottamushenkilöiden perhevapaat on turvattava. Lainsäädäntöä on muutettava siten, että luottamustehtävien hoitoa ei tulkita vanhempainvapaan aikana ansiotyöksi, eikä se vaikuta siten vanhempainpäivärahojen määrään. Myös luottamustehtävät tulee nähdä työelämän kannalta merkittävänä.

Päivähoitopaikkojen ryhmäkokoja tulee pienentää ja hoitajamitoitusta suurentaa, jotta

VEROVÄHENNYS TASA-ARVOISILLE PERHEILLE

Vanhempainvapaat tulee jakaa tasaisemmin.

pienenkin lapsen voi turvallisesti mielin laittaa aikaisessa vaiheessa varhaiskasvatukseen piiriin. Kaikille Suomessa vakituisesti asuville taataan subjektiivinen päivähoito-oikeus. Hoitomaksujen tulee määräytyä progressiivisesti tulojen mukaan, jossa tulee ottaa huomioon perheen koko ja tulotaso. Jos huoltajan toimeentulo on esimerkiksi pelkän perustulon varassa, tulee päivähoito olla maksutonta. Tämä tukee vanhempia taloudellisesti siirtymään työelämään. Tulorajoja tulee korottaa koko maassa, jolloin se tukee erityisesti vähävaraisten perheiden arkea.

3. Vain 100 % tasa-arvo riittää

100-vuotiaassa Suomessa tulee vallita täydellinen tasa-arvo niin lain edessä kuin asenneilmapii-

reissä. Keskustanuoret vaatii, että Suomessa ei yksikään jää palkkaamatta sukupuolensa takia. Keskustanuoret kannattaa nimetöntä ja sukupuolineutraalia työnhakua. Sukupuoli ja joissain tilanteissa myös nimi luovat ennakkoluuloja sekä alitajuntaisia suhtautumistapoja työnhakijaan ja huomio henkilön osaamisesta ja kyvyistä häiriintyy. Nimetön ja sukupuolineutraali työnhaku olisi loistava askel kohti tasa-arvoa ja ennakkoluulojen murtoa. Keskustanuoret katsoo myös, että on työnantajan vastuu huolehtia, että samasta työstä maksetaan samaa palkkaa kaikille sukupuolesta riippumatta.

TASA-ARVO SUUNNITELMA JO 10 HENKILÖN ORGANISAATIOIHIN

Lakisäateisten tasa-arvosuunnitelmien rajaa on laskettava 10 hengen organisaatioista koskevaksi. Tasa-arvosuunnitelma tulee olla konkreettisempi ja tärkeämpi organisaatioiden arjessa. Se voidaan työstää pienis-

sä yrityksissä kaikkien työntekijöiden kesken tai työntekijöiden valitsemien edustajien kesken.

Keskustanuorina uskomme, että sivistys on avain myös tasa-arvoon. Sivistynyt ihminen osaa ymmärtää myös toisen ihmisen elämäntilanteen. Asenneilmapiirin muutokseen yhteiskunnassamme tarvitaan kärsivällisyyttä, määrätietoisia ohjauksia pois negatiivisista normeista, suosituksia ja kannusteita tasa-arvon edistämiseen ja lakeja ja määräyksiä.

Ihmiselle tulee olla tarjolla töitä huolimatta asuinpaikasta, jossa hän haluaa elää. Työpaikat eivät voi tulevaisuudessa keskittyä vain Suomen neljään suurimpaan kaupunkiin, vaan työpaikkoja luovia investointeja tulee jakaa tasaisesti koko Suomeen. Valtion tulee tukea kuntia ja kaupunkeja työpaikkojen luomisessa ja yritysten toimintaympäristöihin panostamisessa. Aikana, jolloin etätöiden mahdollisuudet ovat lähes rajattomat, työn perässä ei tulisi joutua muuttamaan, jos yksilö ei itse näe sitä itselleen mielekkäänä. On myös huomioitavaa, että yhä kehittyvän teknologian mahdollistamat

nopeammat tieliikenneyhteydet suurentavat työssäkäyntialueita. Keskustanuoret näkee myös mielekkäänä, työntekijöiden työmatkakustannuksia tuetaisiin niissä tapauksissa, kun työmatka on yli 40 kilometriä esimerkiksi verovähennyksin tai työaikakorvauksin.

Kehitysvammaiset ja pysyvästi liikuntarajoitteiset osaksi tasa-arvoista työelämää

On tärkeää, että myös esimerkiksi kehitysvammaiset ja pysyvästi liikuntarajoitteiset ihmiset saadaan myös osaksi tasa-arvoista työelämää. Osa-työkykyisillä henkilöillä tulee olla mahdollisuus työelämään, käyttäen heidän käytettävissä olevaa työkykyä. Työelämässä on pystyttävä tarjoamaan joustavia työnmuotoja yksilöllisen työkyvyn mukaan. Tällaisia voivat olla lyhyempi työaika, lyhennetty työviikko tai muokatut työtehtävät. Työnantaja

tulee kannustaa osatyökykyisen henkilön palkkaamiseen, ennakokoluulojen karsimiseksi ja syrjintätapausten ehkäisemiseksi.

On kestävämpiä, että riittävän kuntoutuksen puuttuessa, työkyvyttömyyseläkkeellä on jatkuvasti osatyökykyisiä. Kuntouttavan työvalmentajatoiminnan apu osatyökykyisten arjessa tulee turvata. Työvalmentajan tukevan työllistymisen tavoitteena on lisätä työttömän ammatillista ja sosiaalista elämänlaatua takaamalla heille yhdenvertaiset oikeudet työhön. Työvalmentajan tehtäviin kuuluu erityisryhmien, kuten vaikeasti vammaisten työntekijöiden tukeminen työtehtävissä. Kuntouttava työvalmentajatoiminta on sosiaalipalvelulain mukaista sosiaalipalvelua. Se on tarkoitettu niille, joiden työkyky on tilapäisesti tai pysyvästi rajoittunut. Myös kuntien tulee kantaa vastuuta osatyökykyisten työllistämiseksi.

Yhteiskunnan ennakokoluulot uskonnon tai etnisen taustan perusteella on murrettava, jotta taustalla ei ole vaikutusta työnhakuvaiheessa tai työpaikalla yksilöön suhtautuessa. Työnantajan tulee hyväksyä uskonnon

harjoittaminen työpaikalla, jos se on yksilölle välttämätöntä ja mahdollista työn luonne huomioiden. Työntekijän tulee kuitenkin ymmärtää, ettei tämä voi vaikuttaa negatiivisesti työntehokkuuteen tai muiden työntekijöiden hyvinvointiin, vaan mahdollisesti menetetty aika tulee korvata.

4. Elämänmittainen oppiminen keskiöön

Työpaikkojen pätkäluontoisuus ja uudelleen kouluttautuminen ovat tätä päivää. On myös kohtuutonta olettaa, että yläasteikäinen nuori tietäisi lopullista uraansa. Uudelleen kouluttautumisen on oltava jokaisen ihmisen oikeus ja se on oltava mahdollista helposti ja vaivattomasti niin työn ohessa kuin työsuhteiden välissäkin. Keskustanuolet näkee opiskelun ja oman sivistyksen lisäämisen aina arvokkaana ja yksilön elämää rikastuttavana asiana.

On valitettavaa, että elämänmittaiset oppimispolut jäävät usein korulauseiksi konkreettisen puuttuessa. Siksi olisi tärkeää, että opetusministeriö

laatisi viipymättä elämänmittaisen oppimisen strategian ja toimenpideohjelman. Osaaminen ja sen sujuva päivittäminen nopeatempoisessa maailmassa on Suomen paras kilpailukyky.

Työnhaussa tulee tunnistaa vapaaehtoistyössä tai vapaa-ajan harrastuksissa hankittu kokemus, jotta työnhakijan on mahdollista kilpailla koulutustaan vastaavista työpaikoista. Vapaaehtoistyön arvostus kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen, toisten auttamiseen ja erilaisiin yhteisöihin kiinnittymiseen. Aiemmin hankitun osaamisen automaattinen tunnistaminen jo koulumaailmassa lyhentää opintoaikoja ja helpottaa työllistymistä. On myös selvää, että työtehtävien kelpoisuusvaatimuksissa tulee käyttää maalaisjärkeä.

Muuttuvassa maailmassa jokaisen työntekijän oikeuksiin, kuuluu saada koulutustautua ja kouluttaa itseään. Koulutusta tulee olla saatavilla työn ohessa jatkuvasti sekä yksilöllä tulee olla mahdollisuus opintovapaaseen helposti. Opintosetelin tulee ottaa käyttöön jokaisella

työpaikalla. Setelin avulla ihminen saa tukea tietojensa päivittämiseen ja uuden oppimiseen jo alkaneella työelämäpolulla. Opintoseteli on konkreettinen ja kannustava väline elinikäiseen oppimiseen, jonka avulla työntekijä voi maksaa esimerkiksi avoimen korkeakoulun kursseja työn ohessa ja käyttää siihen työaikaansa.

Myös digitalisaation ja teknologian hyödyt elinikäiseen kehittymiseen ja oppimiseen ovat merkittävät. Keskustanuorten mielestä eri koulutusasteiden virtuaalikurssit tulisi laajentaa yritysten ja työpaikkojen käyttöön. Näin työnantaja voi valita kursseja työn toimialaan liittyen, kielitaitoa kohentaen ja mahdollisesti uusia ideoita työntekijöilleen synnyttäen. Tällainen

työetuus myös houkuttelisi yritykseen töihin, jos mahdollisuus olisi opiskella myös laajennettua kielivalikoimaa, työntekijän omista mielenkiinnon kohteista lähtien.

Keskustanuoret uskoo ihmisen jatkuvaan kehitykseen. On päivänselvää, että nopeasti muuttuvassa maailmassa ihmisen tulee oppia ja kehittyä koko ajan. Kukaan ei ole lopullisesti valmis suoritettuaan koulun, vaan opiskelu tulee olla oikeutettua ja mahdollista myös työelämässä helposti.

KOHTI LUOTTAMUSYHTEISKUNTAA

5. Sopimuskulttuuri kunniaan

Keskustanuoret näkee, että tulevaisuuden eläkejärjestelmä ja toimeentulo perustuu portaattomaan perustuloon, jonka keskeisenä moottorina on työllisyys. Tästä syystä on tärkeää, että työmarkkinajärjestelmä toimii mahdollisimman optimaalisesti ilman siinä vaikuttavien toimijoiden välistä kitkaa.

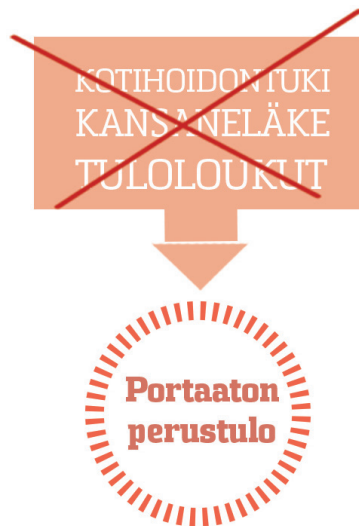
Keskustanuoret näkee, että eläkkeen tulee olla jokaisen ihmisen oikeus myös tulevaisuudessa. Eläkejärjestelmän tulee olla maailman paras edelleen 3000-luvulla. Vuonna 2017 voimaan astunut eläkeuudistus on hieno esimerkki suomalaisesta sopimuskulttuurista. Eläkejärjestelmä muodostaa raamit elämämme suurimmalle tulonsiirrolle ja sen ylläpitämiseen osallistuvat kaikki suomalaiset työntekijät ja työnantajat, nyt ja tulevaisuudessa. Järjestelmästä huolen pitäminen on tärkeää niin nykyisten kuin tulevienkin sukupolvien näkökulmasta.

Työeläke kertyy tehdystä työstä ja sen tarkoitus on taata työuran jälkeisen elämän toimeentulo ja toimia turvana vanhuuteen. Palkkatyön lisäksi eläkkeen

tulee kertyä myös niiltä jaksoilta elämässä, joiden aikana henkilö ei voi samalla tavalla tehdä töitä. Tällä hetkellä eläkettä kertyy mm. tutkintoon johtavan koulutuksen sekä vanhempainvapaiden ajalta. Tähän listaan tulisi lisätä myös asevelvollisuuden suorittaminen, jonka ajalta ei tällä hetkellä kerry ollenkaan eläkettä.

Eläkejärjestelmän tulee kohdella kaikkia samalla tavalla riippumatta palkkatasosta, iästä, sukupuolesta tai muustakaan ominaisuudesta. Perinteisen palkkatyön lisäksi työelämässä jatkuvasti yleistyvät yrittämisen ja itsensä työllistämisen muodot tulee jatkossa huomioida eläkejärjestelmässä tasa-arvoisesti. Järjestelmää uudistettaessa on otettava laaja-alaisesti huomioon sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus niin työeläkemaksuja määriteltäessä kuin eläke-etuuksia tarkasteltaessa. Järjestelmän toimivuutta ja tasa-arvoisuutta heikentävät uudistukset tulee unohtaa. Tällainen on muun muassa epätasa-arvoisella tavalla kohteleva ja järjestelmän rahoitus pohjaa dramaattisesti muuttava eläkekatto.

Jokaisella tulee olla oikeus jäädä eläkkeelle ja sen täytyy voida tapahtua joustavasti. Elinaika-kertoimen mukaan määritelty eläkeikä on hyvä tavoite, mutta työuran tulee voida joustaa myös eläkeiän kynnyksellä esimerkiksi joustavien työviikkojen muodossa ihmisen työkyvyn mukaan ilman, että siitä kohtuuttomasti rankaistaan. Keskustanuoret kannattaa kuitenkin kevyitä kannustimia heille, jotka haluavat olla työelämässä yli alimman tavoite-eläkeiän.

Suomessa on tällä hetkellä paljon eläkeläisköyhyyttä, jolta valtiovalta ja kolmikanta eivät voi sulkea silmiään. Keskustanuorten ajama portaaton perus-

tulo korvaa nykyisen kansan- ja takuueläkkeen. Perustulo antaa paremman ja joustavamman toimeentulon vähävaraisimmille eläkeläisille. Keskustanuorten mallissa perustulon leikkurina toimii työeläkkeen määrä, jossa otetaan huomioon harkinnanvaraiset erityistarpeet verovähennysten muodossa.

Suomalainen kolmikanta on ruosteessa, jonka vuoksi sitä tulee kehittää Keskustanuorten luottamusyhteiskunnan suuntaan. Emme voi jämähtää sellaisiin toimintamalleihin, jotka eivät enää vastaa nykypäivän tarpeita, vaan kolmikantaa tulee tarkastella positiivisen kriittisesti. Neuvottelemiseen ja sopimukseen perustuva suomalainen työmarkkinamalli ja kolmikanta on hakenut muotoaan erityisesti viimeisen kahden vuoden aikana. Keskustanuoret haluaa, että Suomeen muodostetaan uudistettu kolmikanta vuoteen 2020 mennessä.

Kolmikannassa tulisi huomioida parlamentaarinen tahtotila nykyistä paremmin, jolloin kansanvallalla olisi merkitystä työmarkkina-asioiden edistämiseen. Kolmikannan tehtävä on tukea

deadline 2020 uudistettu kolmikanta

työtä tekevän kansalaisen etua, oli hän sitten itsensä työllistäjä, työntekijä, työnantaja tai mikä tahansa muu uudenlaisen työn tekijä, eikä jarruttaa suomalaisten hyvinvointia. Tukeminen tarkoittaa myös työllistämistä. Mallin tulee ottaa itsensä työllistäjät ja yrittäjät tasa-arvoisesti mukaan neuvotteluihin. Suomalaisen työoloista sopimisen tulee olla mahdollisimman lähellä työpaikkojen arkea, jonka vuoksi paikallista sopimista tulee lisätä. Kaikkien työelämän osapuolten luottamus voidaan osoittaa esimerkiksi vapauttamalla työn suorittamisen rajauksia ja määritteitä.

6. STOP pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyydelle

Keskustanuoret on huolissaan siitä, että työstä ja toimeettomuus-

desta on tullut uusi yhteiskunnan jakolinja. Varhainen ongelmiin puuttuminen sekä työllistymisen ja koulutuksen tukitoimet nostavat jaloilleen ja säästävät yhteisiä varoja. Työttömyys on 2010-luvun köyhän asia.

Nuorten on erityisen tärkeää päästä käsiksi työelämään, jotta työttömyydestä ei pääse pintty-mään. Työn vaikutukset nuoren elämään ovat mittaamattomat ja se vaikuttaa niin talouteen, itsetuntoon kuin psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä ja sukupolvien välisessä tasa-arvossa työllisyys on avainsana.

Keskustanuoret uskoo nuorisotyöttömyyden olevan ratkaisu-tavissa sosiaaliturvan uudista-misen, työpaikkojen luomisen ja työkyvyn tukemisen kautta. Työttömien nuorten kohdalla kyse on usein monimuotoisesta ongelmavyyhdistä, jonka avaa-miseen tarvitaan työvoima- ja sosiaaliviranomaisten lisäksi myös koulun, nuorisotyön, poliisin sekä sosiaali- ja terveystal-ammattilaisten yhteistyötä. Yksi mainio konkreettinen toimenpide nuorisotyöttömyyden korjaami-

seksi on ohjaavien hyvinvoin-tiasemien, kuten ohjaamoiden perustaminen. Jo käytössä olevat hyvinvointiasemat toimivat matalan kynnyksen palvelupiste-periaatteella ja ne rakentuvat eri hallinnonalojen peruspäl-veluista ja laajasta yhteistyö-verkostosta. keskustanuoret näkevät, että ohjaamot toimivat jatkossa ympärivuorokautisina tukikeskuksina, joiden palve-lut tulee olla saatavissa myös netissä.

Ensimmäisen työkokemuksen saaminen on ratkaisevan tär-keää. Palkkatuki ja Sanssi-kortti ovat osoittautuneet hyväiksi työllistämisen välineiksi nuorille ja niiden pitkäjänteisestä rahoi-tuksesta tulee huolehtia. TE-toi-misto voi antaa alle 30-vuotiaal-le nuorelle Sanssi-kortin, jonka

**Tulevaisuuskutsunnat
VIIPYMÄTTÄ
KÄYTTÖÖN**

avulla nuoren työttömän työha-
kijan työllistämiseen voi saada
palkkatukea. Sanssi-korttia tulee
kehittää niin, että sitä pysty-
tään hyödyntämään nopeasti
työntekijän palkkaustarpeessa.
Korttia tulee kehittää niin, että
se voidaan maksaa takautuvasti,
jotta työllistäminen kortin avulla
olisi helpompaa ja Sanssi-kortin
saamisen ehdoksi ei saa asettaa
vaatimusta vuoden mittaisesta
työttömyydestä. Nykyisellään
TE-toimistojen pitkät käsittely-
ajat ovat hankaloittaneet Sans-
si-kortin hyödyntämistä.

Koko ikäluokan tulevaisuuskut-
sunnat tulee saada viipymättä
nuorisotyöttömyyttä ehkäise-
mään. Tulevaisuuskutsunnoissa
18 vuotta täyttänyt nuori pääsee
keskustelemaan tulevaisuu-
destaan, perhesuunnittelusta,
taloustilanteesta, urasuunni-
telmista, palveluksesta ja sen
eri vaihtoehdoista sekä saa
konkreettista tukea työnhakuun.
Nuorisotakuuta tulee kehittää
nimenomaan työllistämistä
ajatellen. Keskustanuoret koros-
taa nuorten työllisyyden tuke-
misessa varhaisen puuttumisen
merkitystä, työllistämistä edis-
täviä palveluita ja yhden luukun
palveluajattelua.

Palkkatukea YRITYKSILLE, jotka työllistävät alle 30-vuotiaita

Perustulo on ratkaisu työn vas-
taanottamisen kannustinlouk-
kuihin niin nuorille ensimmäistä
työpaikkaa etsiville kuin pitkäai-
kaistyöttömillekin. Työelämään
siirtyminen tulee olla vaivatonta
ja mahdollista myös tuettuna
esimerkiksi osatyökykyisenä.
Keskustanuoret kannattaa palk-
katukea yrityksille, jotka työl-
listävät alle 30 vuotiaita yrityk-
seensä töihin. Tämä luo monelle
nuorelle mahdollisuuden päästä
kesätöistä lähtien kartoittamaan
omaa työkokemusta ja kannus-
taisi yrittäjiä näkemään nuorten
potentiaalin oppia ja innostua
suurempana voimavarana, kuin
kokemuksen.

Pitkäaikaistyöttömiltä eli vähin-
tään yli vuoden työttömänä yh-
täjaksoisesti olleilta tulisi lisäksi
laajentaa työttömyyskorvauk-
sella sallittua opiskelua uuteen
ammattiin sekä lisätä oppi- ja
koulutusopimuskoulutusmah-
dollisuuksia.

Paikallisten toimijoiden kuten
kuntien ja kaupunkien tulee

tarjota tukipalveluita työllistymiseen.

Keskustanuoret näkevät, että kuntien tulisi saada työllistää pitkäaikaistyöttömiä palkallisiin töihin nyt maksettavalla niin sanotulla työllistämisen sakkomaksuilla, joita Kela perii kunnilta Koko TE- toimistojen nykyisiä toimintatapoja pitäisi uudistaa perusteellisesti työttömiä paremmin palveleviksi paikoksi.

7. Yrittäjyys ja yritteliäisyys työelämän tukipilarina

Keskustanuoret haluaa vahvasti lisätä yrittämisen edellytyksiä Suomessa ja sitoutua ajamaan yrittäjyysmyönteistä politiikkaa. PK-yrittäjyyden tukeminen on avainasemassa Suomen talouden kuntoon laittamisessa ja uusien työpaikkojen luomisessa. Suomen tulee olla maa, jossa yrittäminen on kannustavaa ja yksinkertaista, ilman turhaa byrokratiaa. Keskustanuoret haluaa politiikallaan kannustaa yrittäjyyteen.

Nykyisten yritysmuotojen ohella on jo kevytyrittäjyyttä, joka tarjoaa jokaiselle kansalaiselle tavan tehdä pienimuotoista

yrittäjämäistä työtä. Verotus ja muiden maksujen periminen tulisi voida hoitaa automaattisesti sähköisen tulorekisterin kautta. Kevytyrittäminen on helppo tapa tehdä satunnaista tai sivutoimista työtä yrittäjänä ja mahdollinen ensiaskel aktiiviyrittäjäksi siirtymisessä.

Yrittäjyyden houkuttelevuutta Suomessa voidaan parantaa monella eri keinolla. Yrittäjiä tulee auttaa ja tukea yrityksen kaikissa vaiheissa. Keskustanuoret näkee, että perustulon portaaton muoto helpottaa yrittäjäksi siirtymisessä, mutta yrittäjyyteen siirtymistä tulisi helpottaa myös mahdollistamalla ansiosidonnaisen työttömyysturvan maksaminen yrittäjyyden ensimmäisenä toimivuonna. Yrittäjille ja itsensä työllistäjille on taattava riittävä sosiaaliturva alkuinvestoinneista huolimatta.

Keskustanuoret ehdottaa, että yrittäjyyttä lähdetään tukemaan

PALVELUSETELI UUSILLE YRITTÄJILLE

**Esim. graafikon
tai lakimiehen
palveluihin**

uudella palvelusetelillä, joka olisi käytettävissä yrityksen alkutaivalta helpottamaan, kuten esimerkiksi graafikon tai lakimiehen palveluihin. Palveluseteli myönnettäisiin tietyn arvomääräisenä, ja jota olisi mahdollista käyttää hyväksi ostettaessa palveluntarjoajalta tietty palvelu joka tukee yrityksen perustamista tai toimintaa. Palvelusetelin voisi tarpeen mukaan saada myös toisen kerran harkinnan varaisesti.

Yrittäjäksi alkamista on helpotettava kaikin mahdollisin tavoin. Kuntien tulee löytää tiloja, joita voi vuokrata tunti tai päiväperusteisesti yrittäjille ja etätöitä tekeville. Mallia voi ottaa Marian Sairaalasta jonka tiloissa toimii nyt useita start up -yrityksiä. Ensimmäisen työntekijän palkkaamisen edellytyksiä tulee parantaa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää pienyrityksiin, jotka ovat palkkaamassa ensimmäistä työntekijää. Pienyrittäjälle maksettava kertakorvaus vähentäisi palkkaamiseen liittyvää riskiä. Kertakorvauksen voisi saada myös toisen työntekijän palkkaamiseen, mutta se olisi tällöin pienempi. Arvalisäveron alarajahuojennuksen ylärajaa

tulee nostaa 50 000 euroon. Yli 10 000 euron alarajahuojennuksen voi saada osittain. Alarajahuojennuksen ylärajan nosto keventäisi yrittäjien alvtaakkaa. Alarajahuojennuksen ylärajan nosto on fiskaalisesti maltillisempi keino, kuin yleisen arvalisäverokannan laskeminen.

YRITTÄJÄKOULUTUSTA KAIKILLE KOULUASTEILLE

Kaikille kouluasteille tulee saada yrittäjyyskasvatusta. Opetussuunnitelmissa on riittävin määrin huomioitava yrittäjyys-taitojen oppiminen. Koulujen tulee hyödyntää opetuksessa entistä enemmän erilaisia keinoja yrittäjyyden kiinnostavuuden kasvattamiseen. Yritysvierailuja tulisi hyödyntää opetuksen keinona.

On tärkeää kehittää ja kasvattaa edelleen alueellisia yrittäjyyskeskuksia. Yrityskeskuksista tulee saada entistä kattavammin asiantuntijapalveluita erilaisiin tarpeisiin. Suomen Keskustanuo-
ret näkee, että ilmainen yrittäjäkurssi tulisi tarjota kaikille halukkaille yrittäjyystoiminnasta kiinnostuneille. Yrittäjyysneuvonnasta tulee saada riittävästi apua ja neuvoja myös jo yrittäjänä toimivalle. Yrittäjyyskoulutusten järjestämisen myös ulkomaisilla kielillä on tärkeää, jotta myös maahanmuuttajataustaisilla henkilöillä on mahdollisuus aloittaa oma yritys.

Maksuvaikeudet yrittäjien keskuudessa ovat olleet lisääntymään päin, ja onkin ensiarvoisen tärkeää, että yrittäjiä tuetaan paremmin maksuvaikeuksien keskellä. Yrittäjille tulee olla tarjolla paremmin maksuttomia neuvontapalveluita maksuvaikeus tilanteissa. Neuvonnan tulee pyrkiä antamaan neuvoja ratkaisuista, jotka voivat helpottaa tilannetta. Neuvonnan tulee olla asiakaslähtöistä. On yrittäjien itsensä ja Suomen etu, että yritykset pääsevät takaisin jaloilleen.

Julkisissa hankinnoissa tulee ottaa paremmin huomioon osakilpailutukset, joissa myös pienyritykset voivat tulla mukaan tarjouskilpailuun. Pienet yritykset eivät usein pysty osallistumaan suuriin kilpailutuksiin, koska heillä ei ole siihen resursseja. Julkisissa hankinnoissa tulee pyrkiä siihen, että mahdollisimman monella yrityksellä on aidosti mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun.

KILPAILUKYKY

8. Hyvinvointia työstä jokapäiväiseen elämään

Henkinen hyvinvointi ja sen ylläpito ovat modernin työelämän suurimpia haasteita. Työnantajan joustavuus, kannustavuus ja välittäminen ovat avainasemassa henkilön yhdistäessä uraa, perhettä, harrastuksia ja muita yksilön elämän tärkeitä asioita yhteen.

STTK:n teettämän kyselyn mukaan 57 % työntekijöistä kokee, että heidän työpaikallaan ei edistetä lainkaan tai edistetään melko huonosti työssä jaksamista ja työhyvinvointia (2017).

Työhyvinvoinnin edistämisen merkitystä on aliarvioitu jo pitkään kilpailukykytekijänä.

Keskustanuoret näkee, että johtajuuden rooli työntekijöiden hyvinvoinnin mahdollistajana ja kannustajana tulee vain korostumaan. Jatkuvasti yhdessä kehitettävät työyhteisötaidot ja jaettu johtajuus takaavat sen, että työ tuntuu mielekkäältä, omalta ja motivoivalta. Jaetussa johtajuudessa jokainen vastaa työprojektin tai prosessin etenemisestä ja jokaisella on yhtäläinen painoarvo työyhteisössä. Esimerkiksi erilaiset tiimitoimintamallit toimivat hyvin varsinkin sellaisissa työtehtävissä, jossa tarvitaan monen eri alan osaajia. Siilomaisesta ajattelutavasta, jossa vastattaisiin vain yhdestä osasta kokonaisuutta, siirryttäisiin kollektiiviseen kokonaisuuksien hallintaa. Työnantajalla tulee olla velvoite varmistaa esimiesten riittävät taidot esimiehenä toimimiseen sekä työhyvinvoinnin edistämiseen. Esimiestehtävissä toimivilla on oltava mahdollisuus osallistua koulutukseen esimiestaitojen kehittämiseksi.

Johtajuuden lisäksi työpaikan mahdollistamista hyvinvointia

edistävästä palveluista ja etuuksista, tulee yksi hyvän työvoiman kilpailukykytekijästä. Työntekijät haluavat osaksi tervettä ja positiivista työyhteisöä, jonka vuoksi hyvä maine houkuttelee myös parhaimmat työntekijät.

UUSILLA
JOHTAMISMALLEILLA
TYÖHYVINVOINTIA
TYÖPAIKOILLE

Hyvinvoiva ja motivoitunut työyhteisö on tehokas ja tuottava, joka lisää työnantajien halua panostaa työntekijöidensä, niin fyysiseen, psyykkiseen kuin sosiaaliseenkin terveyteen. Tavoitteena on yhteisöllinen työpaikka, joka myös sitouttaa osaavaa ja motivoitunutta työvoimaa.

Työnantajat tulevat eri tavoin kannustamaan ja tukemaan työntekijöitään terveellisissä elintavoissa maksamalla korkeampaa palkkaa savuttomille työntekijöille ja kustantamalla erilaisia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä projekteja. Hyvinvointisetelit tulee saada osaksi työntekijän

normaaleja etuuksia, joilla voi ostaa esimerkiksi hierontapalvelua tai tunteidenhallintakursseja. Työhyvinvoinnin edistämiseksi tulisi keskustella työpaikalla yhdessä ja toimenpiteiden vaikutuksia pitää myös seurata.

9. Koulutus ja työelämän nivelvaiheet

Työllistämispalveluiden keskiössä tulee olla yksilön tarpeet, elämäntilanne ja yksilölliset haasteet. Palveluiden tulee olla suunniteltu niin että ne helposti ja nopeasti tunnistavat käyttäjiensä tarpeet ja ohjaavat mahdollisesti toisten palveluiden käyttäjäksi. Työllistämispalvelut tulee näyttäytyä niiden käyttäjille katkeamattomana ketjuna työuran alkuhetkistä aina työuran loppuun saakka.

Opinto-ohjaus pitää lähteä tavoitteellisesti jo yläkoulusta lähtien tähdäten oikeaan työnhakuun esimerkiksi kesätöihin. Yläkouluissa tulee ottaa käyttöön kesäsuunnitelmien tekeminen. Opinto-ohjauksen tulee olla kokonaisvaltaista ja yksilöityä niin että esimerkiksi kesän jälkeen oppilaat voivat analysoida oppimiskokemuk-

siaan kesätöistä ja oppia näin myös jälkikäteen yhteisesti. Opinto-ohjauksen tulee ohjata ja kannustaa yläasteikäisiä tekemään kesällä myös muita aktiviteetteja esimerkiksi yrittäjyyttä tai yhdistystoimintaa.

Jokaiselle yläkoulun sekä lukion luokka-asteelle tulee asettaa muutaman viikon mittainen työelämään tutustumisjakso, joiden ajat ja painotukset vaihtelevat. Kunnissa tulee toteuttaa alaikäisille oma työvoimavuokrauspalvelu, jonka avulla kunta takaa jokaiselle 15-18 vuotiaalle ensimmäisen kesätöiden. Näin nuori pääsee heti kiinni työelämään ja saa mittaamattoman arvokasta työkokemusta.

Lukioissa on otettava käyttöön koulututustumisjakso, jonka aikana tutustuttaisiin kiinnostavaan koulutukseen esimerkiksi viikon ajan. Tämä nopeuttaisi

VÄHINTÄÄN YKSI
OPINTO-OHJAAJA
200 OPPILASTA
KOHDEN

omien jatkokoulutussuunnitelmien tekemistä ja keskeytyksiä kolmannella asteella. Lukiossa opinto-ohjauksen tulee olla vaihtoehtoja kartoittavaa ja yksilöllistä. 200 oppilasta kohden tulisi olla vähintään yksi opinto-ohjaaja, sillä jokaiselle lukionsa päättävälle nuorelle olisi tärkeää saada tarkka henkilökohtainen suunnitelma omasta polustaan oli se sitten suoraan jatko-opintoihin, työelämään tai ulkomaille. Suunnitelma ja tarkat opastukset siitä, mitä tehdä jos koulupaikkaa tai työpaikkaa ei saakaan on ensiarvoisen tärkeää, nuorten työelämän ulkopuolelle jäännin kannalta.

Ammatillisen koulutuksen reformin myötä ammattikouluopinnot henkilökohtaistuvat. Sen vuoksi opinto-ohjausta ja uraneuvontaa tulee kiireesti lisätä. Ammattikouluissa viimeistä vuotta opiskeleville oppilaille tulee käydä läpi niin jatko-opinto, työpaikka kuin yrittäjyys mahdollisuudet ja laatia myös selkeä ja yksilöllinen suunnitelma oman uran toteuttamisesta.

Korkeakouluissa harjoittelutuen määrärahoja tulee lisätä niin, että tuettu harjoittelu olisi

mahdollista sekä alemmassa että ylemmässä korkeakoulututkinnossa. Tämän voisi toteuttaa TE-toimiston myöntämän palkkatuen turvin, jonka voisi käyttää työharjoitteluun. TE-toimiston myöntämä palkkatuki vastaisi nykyistä yliopiston myöntämän harjoittelutuen tasoa. Työharjoittelun tai orientoivan oppimisen jaksot tulee olla pakollisia alasta riippumatta niin alemmassa kuin ylemmässäkin tutkinnossa. Orientoivassa opintojaksossa opiskelija seuraa alansa ammattilaisen arkea. Oppilas-, opiskelija- ja ylioppilaskuntia tulee kannustaa luomaan jäsenilleen poikkitieteellisiä osuuskuntia työllistämään opiskelijoita, ja täten vastaamaan työn pirstoutumiseen ja epävarmuuteen.

10. Suomi robotisaation ja tekoälyn kärkimaaksi

Uusien työntekijöiden rinnalle on nousemassa robotit. Teknologiakehityksen vauhdille ei näy loppua, jonka vuoksi Suomen tulee panostaa robottiosaamiseen. Kerralla emme voi tehdä hypäystä vuoden 2030 digimaailmaan ja laitteisiin, mutta tuon maailman toimintaedellytykset

on luotava nyt. Siihen Suomella on avainasemat.

Robotisaation vaikutukset työnteon tapoihin ovat merkittäviä. Se tulee mullistamaan käsityksen siitä, mikä koetaan työksi ja sen, mitä työ oikeastaan tarkoittaa ihmisen identiteetille. Robotisaation huomioiminen ihmisten kouluttautumisessa ja työnkuivissa on entistä tärkeämpää. Laadukas tutkimus on yksi Suomen mahdollisuus loistaa edelläkävijänä robotisaatioallossa. Tutkimus- ja innovaatiotoimintaan tulee panostaa.

Suomesta tulee tehdä tekoälyosaamisen kärkimaa

Keskustanuoret näkee robotisaation mahdollistavan vahvasti uudenlaisen työelämän. Siinä missä tänä päivänä päivästä käytetään keskimäärin kahdeksan tuntia työnteokseen, voi osuus tulevaisuudessa olla jopa puolet.

Toisen puoliskon työpäivästä jatkaa työntekijän omistama robotti. Eritoten teollisuudessa robotisaatio tulee ottamaan vahvan jalansijan, tehden raskaat ja vaaralliset työt. Keskustanuoret haluaa kuitenkin painottaa, ettei työnteke lopu – robottien ohjelmointiin, valvontaan ja kehittämiseen tarvitaan valtava määrä ihmisiä samoin kuin asiantuntijatehtäviin. Työelämäosaamisen uudelleen kouluttautumisen tarve tulee olemaan suuri. Ammatteja tulee poistumaan, mutta uusia syntymään tilalle, ja näin elinikäisen oppimisen rooli kasvamaan entisestään.

Suomessa on myös ensiluokkaiset huipputeknologian osaamisen, hyödyntämisen ja tutkimustyön edellytykset, kun niille vain tarjotaan paikka, eritoten tekoälyn kehittämisen saralla. Tekoäly tulee muovaamaan nykyistä teknologiaa moninkertaisesti. Jo tällä hetkellä älylaitteemme ymmärtävät puhetta ja suosittelevat ihmistä kuunnellen internet-sivuilla tuotetta, josta mainitsit ystävällesi kahvikupin äärellä. Keskustanuoret katsoo, että teknologian muutoksen keskiössä on tavallinen ihminen, ei teknologia itsessään.

Johtajuuden rooli korostuu, yritykset muuttavat strategioitaan kohti supertuottavuutta tekoälyn avulla. Työelämässä ihmisten käsiin tulee jäämään vahvasti arvojohtajuus ja kokonaisuuden hallinta muun muassa teknologian, ympäristön, tarpeellisen säätelyn ja terveydenhuollon kehittämisessä.

Uudet teknologiat tulevat ja on meistä kiinni kuinka haluamme ottaa ne vastaan. Kehitystä ei tule jarruttaa vaan se tulee ottaa vastaan uutta luovana mahdollisuutena.

**KESKUSTA
NUORET**